

Déjà vu

Elk jaar overnacht ik een avond in jachtslot *De Hoevebeemden* in Testelt (B). Een oud familiehotel met een grandeur uit vervlogen tijden: opgezette vossen, oude ingelijste familiefoto's, pendules, antieke snuisterijen, tapijten, kroonluchters. Al vijftien jaar lang is de prijs voor overnachting hetzelfde. Ieder jaar krijg ik dezelfde kamer op het *Eerste Verdiep*, een hoekkamer met uitzicht door de glas-in-lood ramen op het hotelpark en vijver. Ook het ontbijt is al vijftien jaar onveranderd: een zachtgekookt ei, twee harde broodjes, een plak kaas en ham, koffie, sinaasappelsap. Elk jaar lijkt het een *déjà vu*, een herbeleving van de vorige keer. Alleen is het aantal hondengraven op het grasveld gestegen tot drie. Het huidige hondje oogt inmiddels ook niet meer zo gezond en solliciteert naar plek vier.

In de film *Groundhog Day* (1993) staat weerman Phil Connors (Bill Murray) centraal. Hij moet voor een televisiestation verslag doen van het jaarlijkse feest op 2 februari in Punxsutawney in Pennsylvania (USA). Een bosmarmot met dezelfde naam Phil komt dan uit z'n holletje, doet een voorspelling in het 'groundhogeest' of het nog lang winter blijft en dat is dan het hoogtepunt. Connors doet zijn werk met tegenzin en wil zo snel mogelijk weer weg, maar door een plotselinge sneeuwstorm moet hij gedwongen overnachten in het stadje. Bij het wakker worden merkt hij echter dat de nieuwe dag een herhaling is van de vorige. Alles gebeurt opnieuw en hij is de enige die dit merkt, een *déjà vu*.

De weerman komt terecht in een achtbaan van emoties: verbazing, verwondering, ontkenning, woede, wanhoop, berusting en aanvaarding. In zijn ongeloof over wat hem overkomt, gaat hij zelfs op bezoek bij een neuroloog om te horen of er een kortsluiting is in zijn hersenen. Die rol wordt overigens gespeeld door Harold Ramis, die ook de regisseur, producent en scenarioschrijver van de film is en zelfs de titelsong *Weatherman* heeft geschreven.

Aanvankelijk loopt Phil verdoemd rond in een wereld die hij al eens beleefd heeft, maar allengs ziet hij mogelijkheden om van zijn voorsprong aan toekomstkennis te profiteren. Zo kan hij steeds beter zijn producente Rita (Andie MacDowell) het hof maken, omdat hij elke dag meer bijleert over haar achtergrond en karakter. Hij legt een lijst aan van haar voorkeuren. Maar het

leven duurt daar slechts één dag en elke dag moet hij opnieuw beginnen aan die repeterende tijdslus.

Met zijn kennisvoorsprong merkt hij dat hij de wereld in Punxsutawney ook een beetje beter kan maken, in plaats van er alleen zelf van te profiteren. Phil probeert een oude dakloze man voor de dood te behoeden, vervangt een lekke autoband, voorkomt dat een jongen hard uit een boom valt, redt een restaurantgast van een verstikking en ga maar door.

En als al zijn handelingen uiteindelijk onzelfzuchtig gericht zijn op verbetering van het lot van de ander, dan breekt de eeuwige cyclus van die ene dag. Zijn *déjà vu* is voorbij, het wordt dan slechts een exotisch begrip. Zoals wanneer hij aan de pensionhoudster bij de ontbijttafel vraagt: “Heeft u ook een *déjà vu*?”, zij twijfelend antwoordt met: “Ik zal het even aan de kok vragen”.